

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogpótlástani Klinika

igazgató: Dr. Hermann Péter egyetemi tanár

A természetes fogakon és a fogpótlásokon kialakuló biofilm hatásai és eliminálásának lehetőségei

Dr. Mohos Andrea
Dr. Kovács Zoltán
Dr. Kívovics Péter

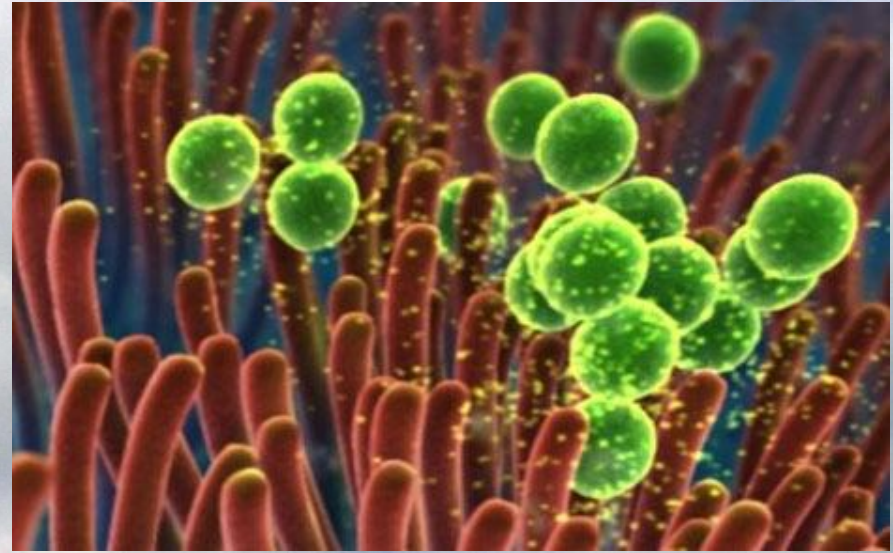
Elérhetőségek

- www.sote.hu → Intézetek tanszékek → Fogpótlástani Klinika → Munkatársaink → Dr. Kivovics Péter → Továbbképző előadások → A természetes fogakon és a fogpótlásokon kialakuló biofilm hatásai és eliminálásának lehetőségei
- http://www.sote.hu/intezetek/kutatas/?inst_id=87&page_id=6
- kivovics@fok.usn.hu

Definíció

- A baktériumok filmrétegben
- valamilyen felületen
- baktériális közösség

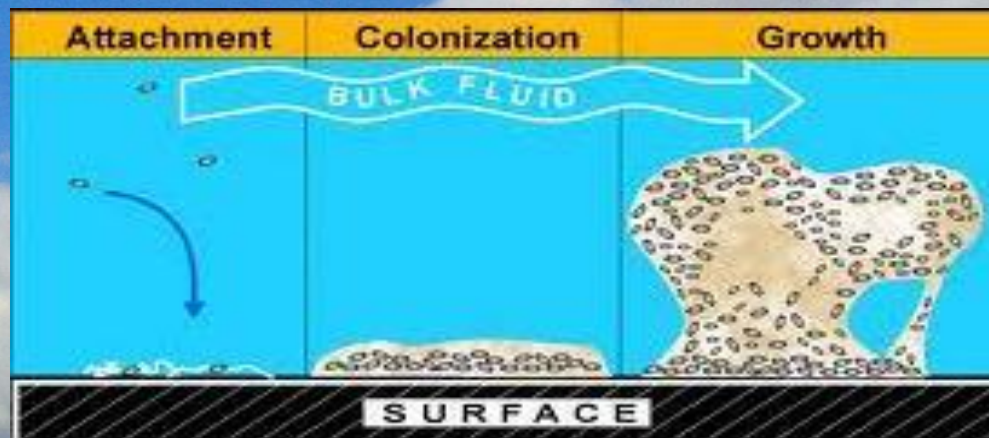

Összetétel:

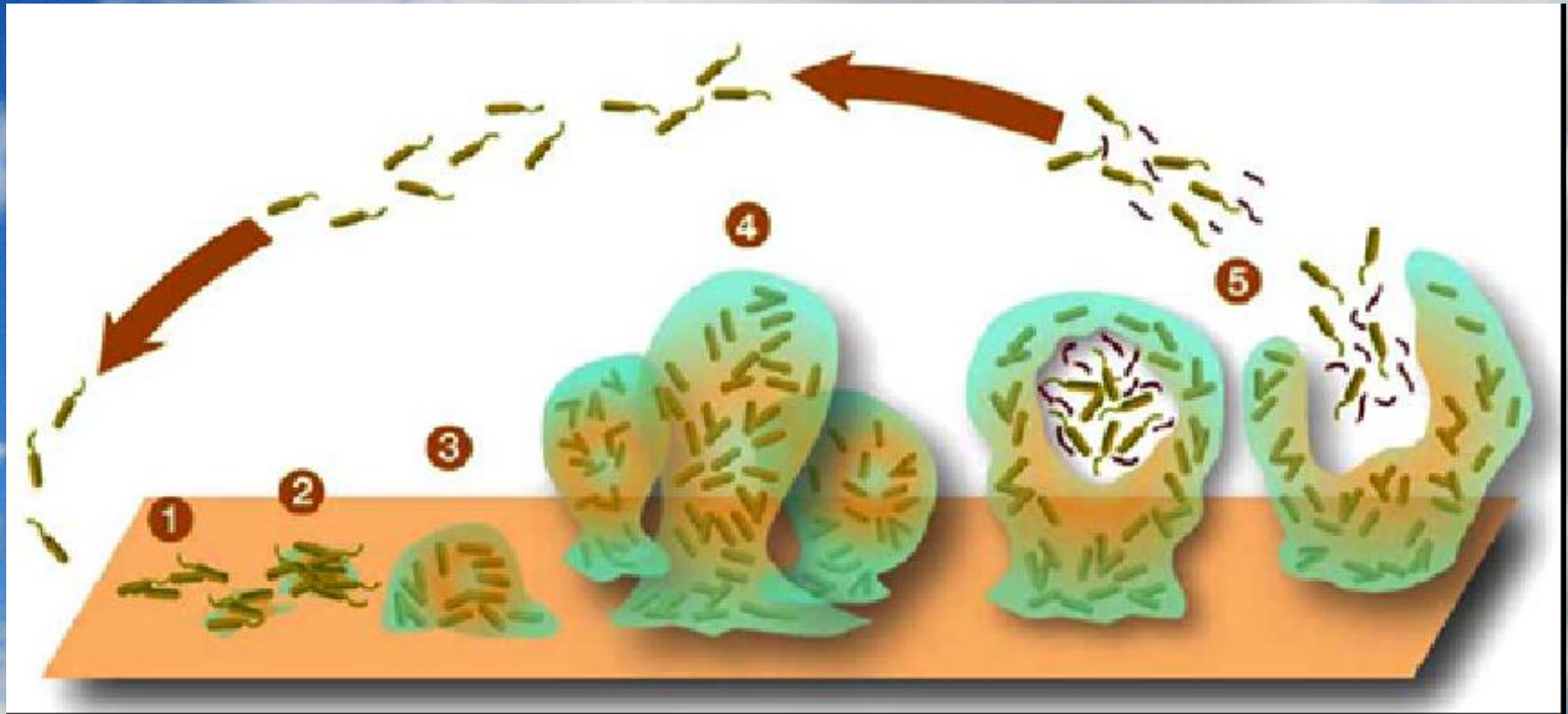
- Letapadt mikroorganizmusok
- Víz+ EC polimerek= ECM
- Szubsztrátok, gázbuborékok, más egysejtűek (amőba, flagella)

A biofilm keletkezésének fázisai

- 1. Indukció/ szerzett pellicula
nyál glikoproteinek, Ig
- 2. Akkumuláció/ Iniciális kolonizáció
első baktériumok megtapadása, növekedés
- 3. Fenntartás/ Plakk érése
kölcsönhatások, egyensúly

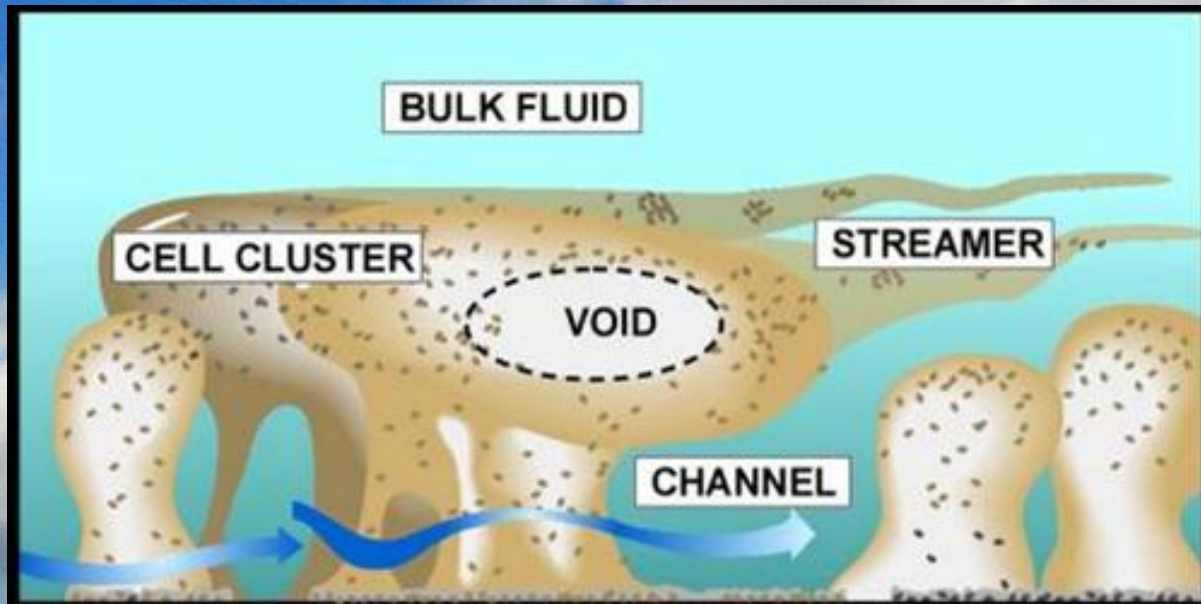
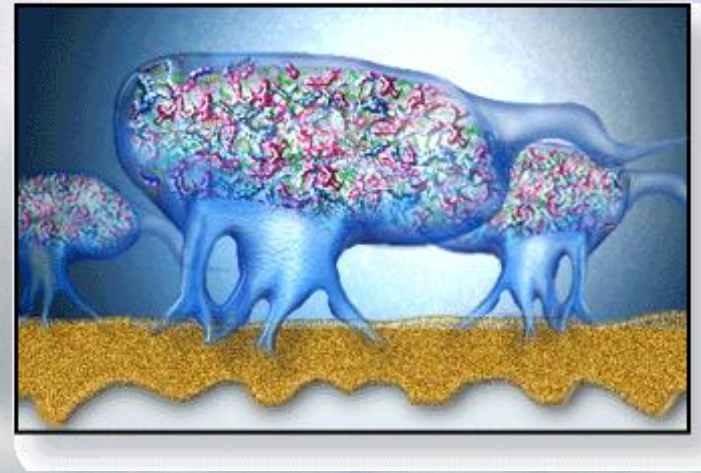

A biofilm keletkezésének fázisai

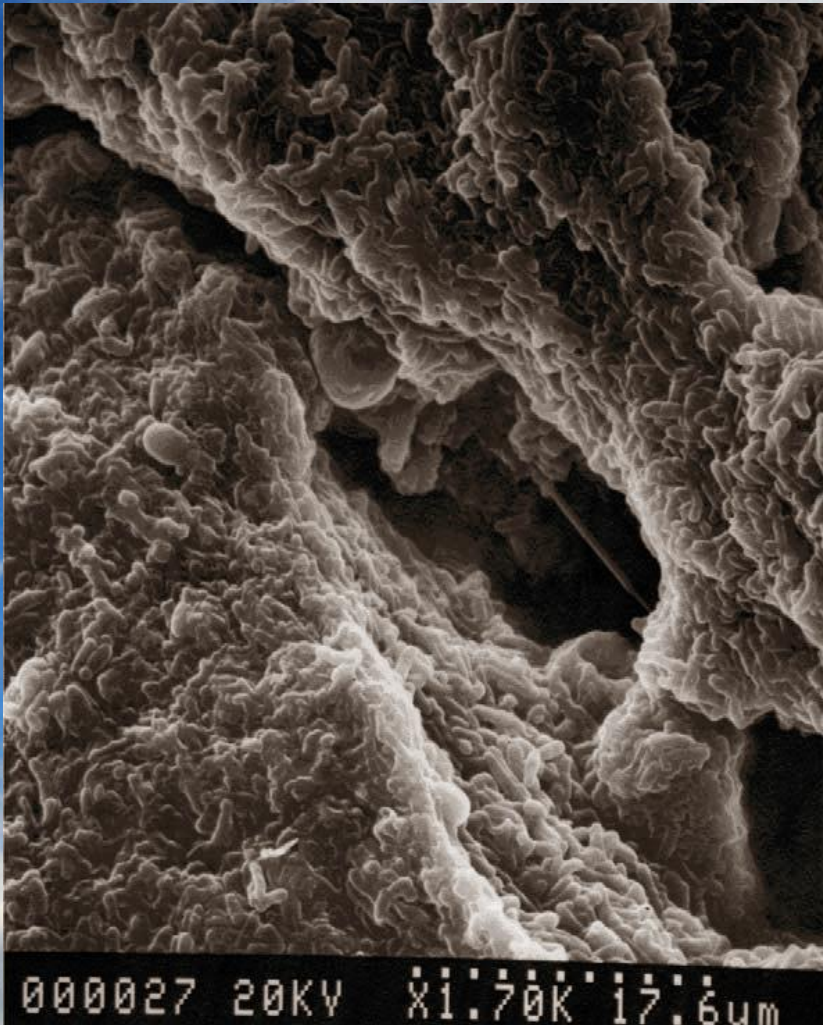

A biofilm jellemzői

- Vízcsatornák
- Oxigénkoncentráció
- Metabolikus kooperáció
- Fenotípusos változás

A biofilm jellemzői

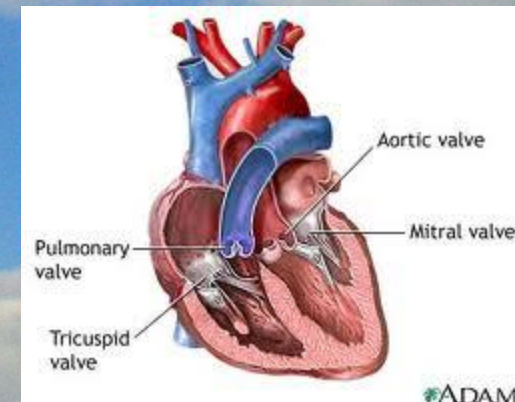
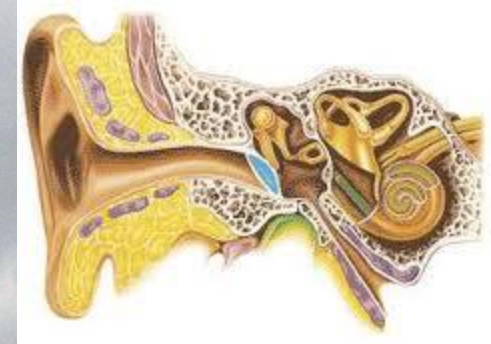

- Vastagság
- Sűrűség
- Diffúzió
- Pórusok száma, mérete
- Nyíróerők
- Deformáció

A biofilmek az orvostudományban

-Fertőző betegségek

- Összes infekció 80%
- PI: húgyúti infekció
középfül gyulladás
gingivitis
endocarditis
cisztás fibrózis
krónikus sinusitis

Kezelés

- Nehéz
- Gyakran csak tüneti
- Fenotípusos változás: antibiotikum-rezisztencia
- Szervezet immunrendszere

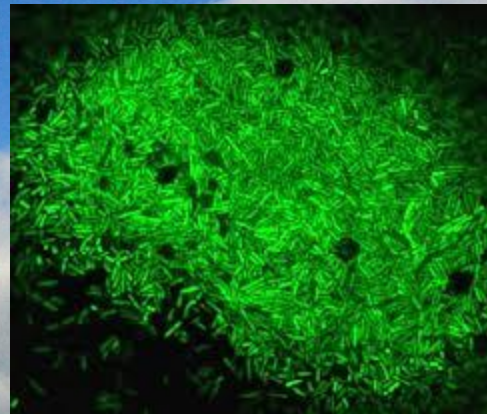
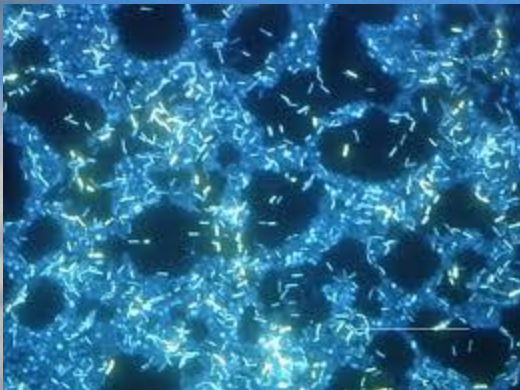
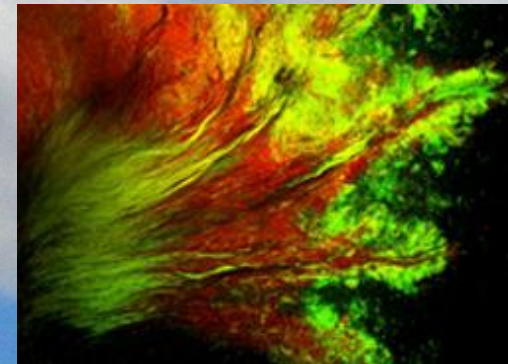
Biofilmek a fogorvostudományban

- Fogakon - caries
- Gingiván – Vérző íny, fogágybetegség
- Egyéb nyálkahártyán – gyulladás, irritáció

A dentális biofilm jellemzői

- Környezeti hatásokra sejtszintű válaszokat ad
- Cukor, mint energiaforrás
- Sav tolerancia

A szájnyálkahártya flórája

- Bakteriális adhéziós mechanizmusok,
- És az epitel sejtek leválási folyamatai határozzák meg

Keratinizált	Nem keratinizált	
	Vastag	Vékony
Gingiva Palatum Nyelvhat ↓ Baktériumok, gombák tapadnak meg	Bucca Vestibulum ↓ Egyes sejteket baktériumok szállhatják meg	Parodontális tasak Szájfenék ↓ Bakteriális transzlokáció

Bucca

- Könnyen hozzáférhető
- Lokális infekciók lehetnek
- 1% életképes sejt adott időben
- Baktériumok a sejtekben

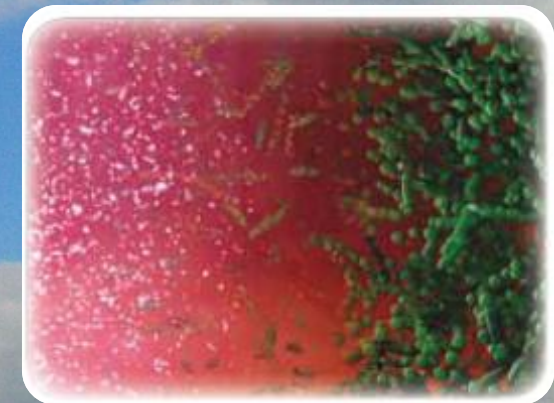
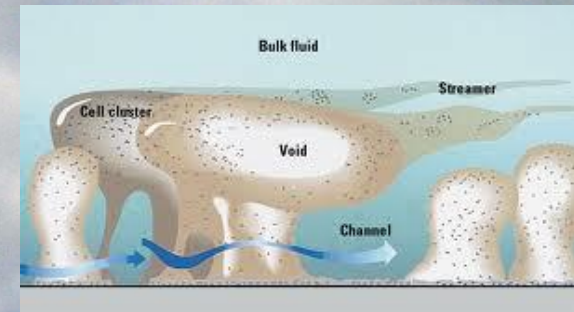
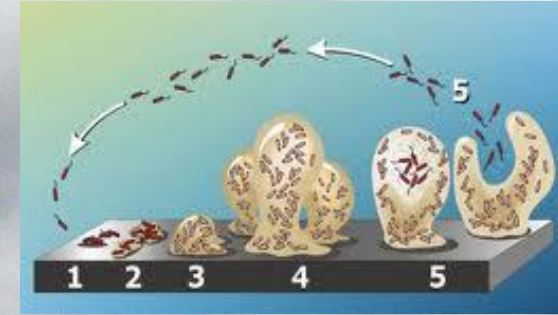
Nyelvhát

- Fő helyszíne a baktériumok szaporodásának
- Érdes felszín
- Rossz lehellet
- Baktériumok a felszínen

A nyál biofilmet befolyásoló szerepe

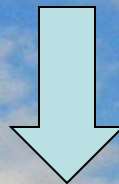
- Pellicula
- Az orális biofilm terjedése
- Planktonikus fázis közege
- Kommunikáció a megtapadt és planktonikus fázis között, kémiai jelekkel
- Biofilm deformálása

Dentális góc (Szájüregi fertőzés)

Nyitott góc	Zárt góc
• Caries	• Periapicalis granuloma
• Parodontális tasak	• Fertőzött, elhalt pulpa
• Alveolitis	• Pericoronitis

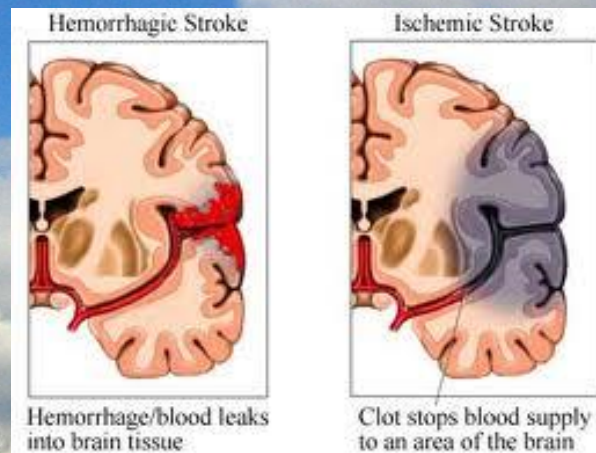
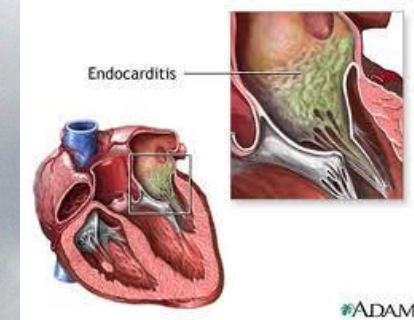
Távolhatás elsődleges oka → helyi gyull. folyamatban termelődő cytokinek és egyéb biológiailag aktív mediátorok

Szisztémás megbetegedések

Szisztémás megbetegedések

- ❖ Depurálás → bakteriaemia
→ infektív endocarditist okozhat
- ❖ Parodontális megbetegedés
 - myocardiális infarctus – főleg férfiaknál
 - stroke - gyakoribb
 - terhességnél - koraszülés gyakoribb előfordulása
- kis súlyú újszülött

Kezelés

- Mechanikus és kémiai tisztítás

1. Fogmosás

2. Fogselyem

3. Öblögetés - szájvízzel

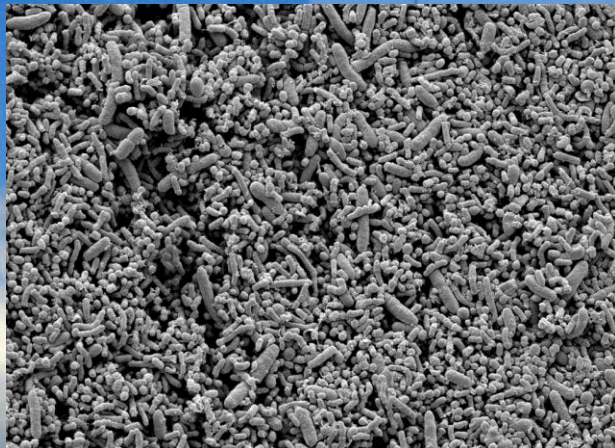
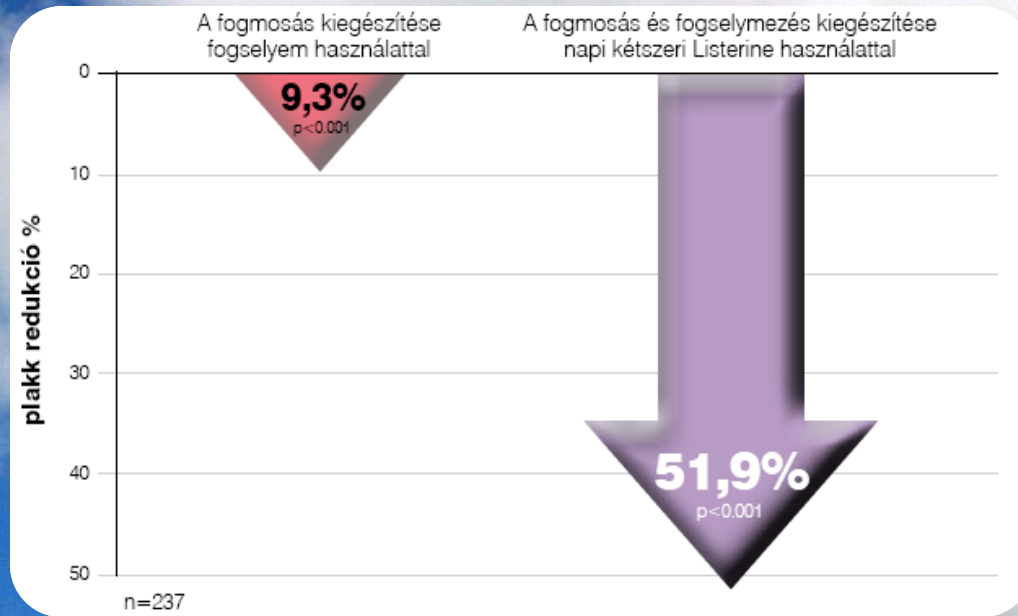

LISTERINE: jelentősen csökkenthetők a plakk-szintek

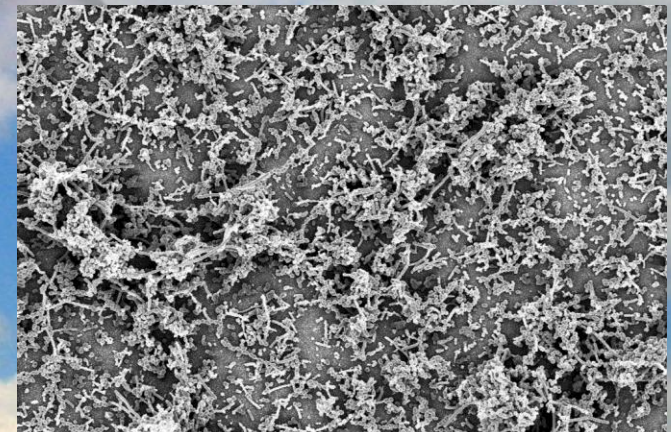
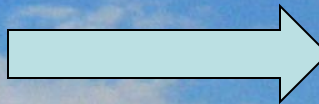
A helyes fogmosás

Plakk-szintek csökkenése

Foszfát-pufferelt sóoldat

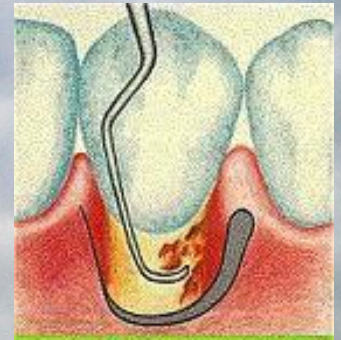
LISTERINE

Kezelés II.

- Depurálás, mélytisztítás

Előtte → Utána

- Mucosa bakteriális fertőzései esetén:
Nem tudunk megfelelően magas antibiotikum koncentrációt elérni

A mikrobiális kolonizációt befolyásoló faktorkok

1. Szisztémás faktorkok

- ***Betegségek:***

Diabetes

Reuma

Légzőszervi fertőzés

- ***Életkor***

Romló általános egészség

Növekvő gyógyszerbevitel

- ***Immunszuppresszió***

Kemoterápia hatása a szájüregre
(Malignus betegségek, transzplantáltak)

- ***Antibiotikumok***
Szuperinfekciók

2. Lokális faktorok

- ***Fogművek***

„denture stomatitis”

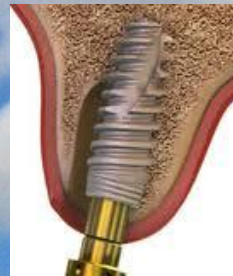
Candida

- ***Implantátumok***

„peri-implantitis”

Nem hámló, állandó felszín

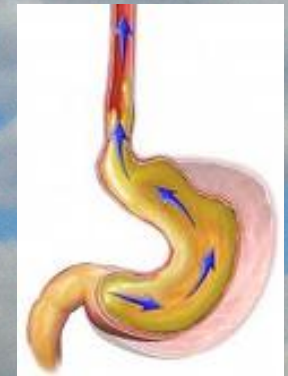
- ***Testékszer*** (nyelven, ajkakon)

Endocarditis (?)

- ***Sebek, sérülések***

Lokális infekciók: harapási sebek, égés, sebészi beavatkozás, fekély, GERD, krónikus hányás, kemikáliák miatt

- ***Xerostomia és csökkent nyáltermelés***

Orális mikroorganizmusok csökkent clearance

Csökkent PH

Stomatitis

Biofilm a kivehető fogpótlásokon

A felszín

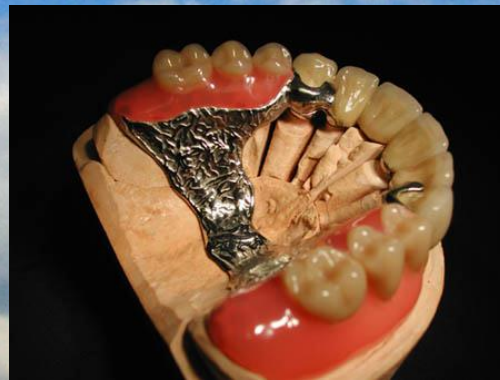
Orális/linguális felszín

- Nyelv tisztító hatása
- Nyál jelenléte

Buccális/labiális felszín

- Veszélyeztetett: az oldalsó terület és a műfogak approximális felszíne

Occlusális felszín

- A műfogak: sekély barázdák, lapos csücskök
- Jól tisztítható

Mucosális felszín

- Baktériumok juthatnak a pótlás alá

Biofilm a fix fogpótlásokon

- ❖ Betét
- ❖ Korona
- ❖ Csapos műcsonk
- ❖ Híd
- ❖ Sín

Anyaguk szerint:

FÉM:

Magas fényre polírozott

Kevés biofilm

MŰANYAG:

Durvább felszín

Sérülékeny

Kopik

Víz, és festékanyag felvétele

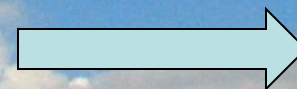
Sok biofilm

KERÁMIA:

Magas fényre égetett

Rideg - lepattanhat

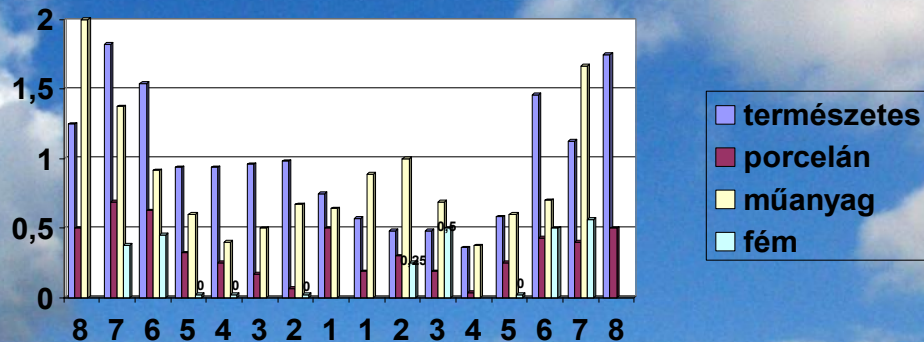
Kevés biofilm

A dentális plakk megtapadása a természetes fogakon és a rögzített fogpótlásokon

Felső fogak

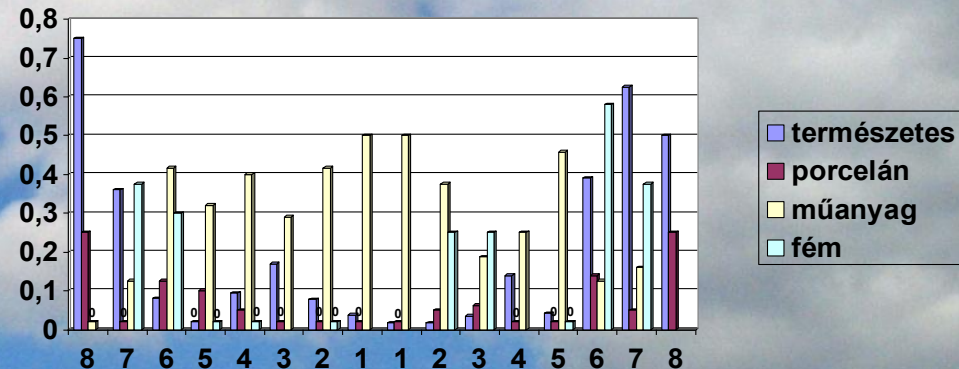
Felső fogakon mérhető átlagos plakkindex értékek (friss plakk):

Moláris fogak
Természetes fogak
Műanyag pótlás

Felső fogakon mérhető átlagos plakkindex értékek (régi plakk):

Moláris természetes fogak
Műanyag pótlás

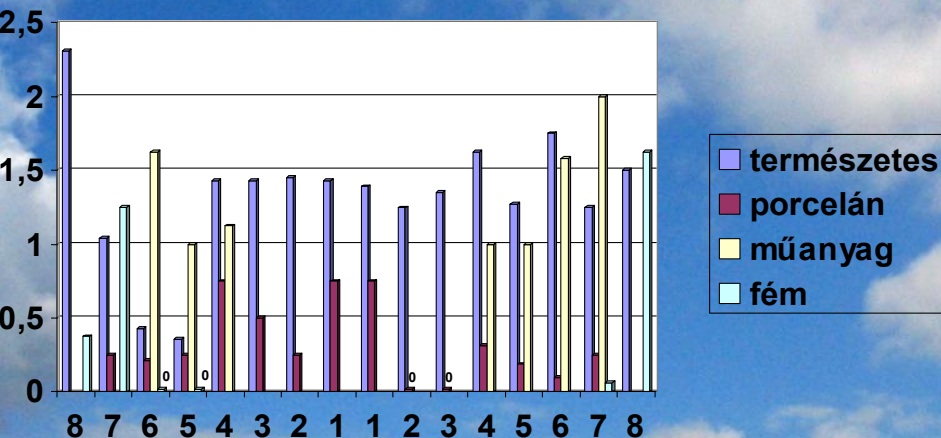

A dentális plakk megtapadása a természetes fogakon és a rögzített fogpótlásokon II.

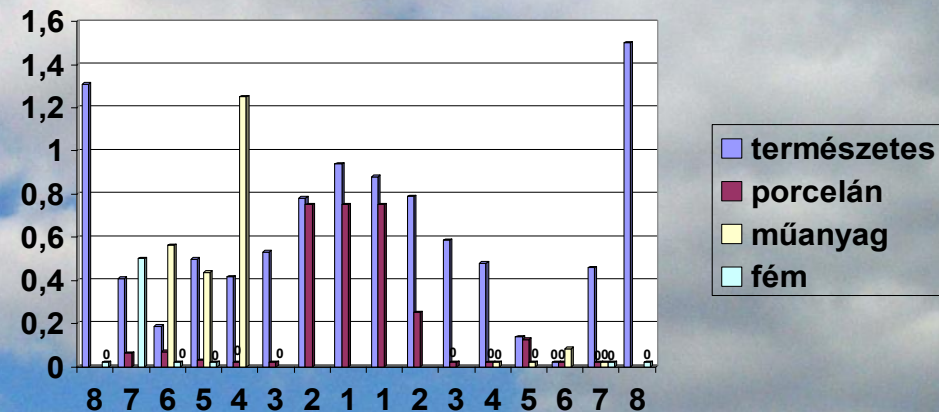

Alsó fogak

Alsó fogakon mérhető átlagos plakindex értékek (friss plakk):

Alsó fogakon mérhető átlagos plakindex értékek (régi plakk):

Természetes fogak
Premoláris, moláris
műanyag pótlás

Frontfogak
(természetes és porcelán)

A széli záródási vonal

A preparálás RÉGEN tangencionális → nem egyértelmű

MA: vállas csonkelőkészítés

A hídpótlás felszíne

Rágófelszín

Buccális, orális, approximális

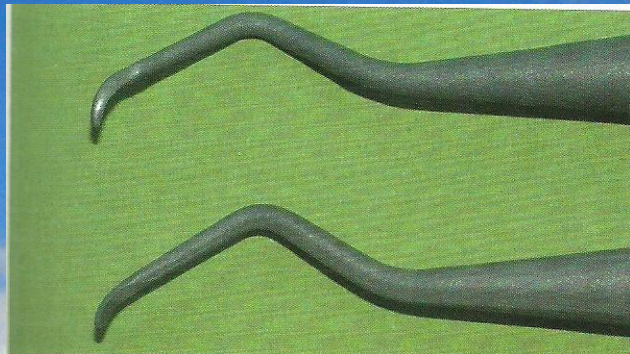
Mucosális felszín → alámosható legyen

A fix pótlások tisztítása

Implantátumokhoz használható speciális higiéniai eszközök

Kemény műanyag küret

Fogkrém

Szájöblítő

Befolyásoló faktorkok Szisztémás tényezők

- ***Betegségek, Immunszuppresszió***

- Bakteriális felülfertőzések

- Alapbetegség kezelése!

- ***Rheumatoid arthritis***

- kézügyesség romlása

- ***Életkor***

Befolyásoló faktorok

Lokális tényezők

- **Szájhigiénia**
Fogsortisztító
kefék

Fogsortisztító doboz, és tabletták

Köszönöm a figyelmet!

